

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
 การทำงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว*
 THE DEVELOPMENT OF AN ADDITIONAL SUBJECT CURRICULUM ON
 “THAI DESSERTS OF MUANG KHON DEE” IN THE CAREER EDUCATION LEARNING
 AREA FOR PRIMARY 6 STUDENTS AT WAT KHAO KAEW SCHOOL

ภุรินทร์ บัลลังก์*, วัฒนา รตนพรหม, สิริสวัสดิ์ ทองก้านเหลือง

Phurinut Banlang*, Wattana Rattanaprom, Sirisawas Thongkanluang

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สุราษฎร์ธานี ประเทศไทย

Faculty of Education, Surat Thani Rajabhat University, Surat Thani, Thailand

*Corresponding author E-mail: 64052505004@student.sru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว และ 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมดังกล่าว ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน โรงเรียนวัดเขาแก้ว ใช้รูปแบบวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อน และหลังการทดลอง เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย 1) หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 6 หน่วย 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 20 ข้อ 4) แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบ ดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.49$) และ 2) ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน “ขนมไทยเมืองคนดี” หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการทำขนมไทยเมืองคนดีอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร “ขนมไทยเมืองคนดี” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.56$)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร, การงานอาชีพ, ขนมไทยเมืองคนดี

Abstract

The objectives of this research were: 1) To develop an additional course titled "Thai Dessert of Muang Khon Dee" in the Career and Technology learning area for Grade 6 students at Wat Khao Kaeo School, and 2) To study the effects of implementing the aforementioned course.

The research population consisted of 12 Grade 6 students enrolled in the first semester of the 2025 academic year at Wat Khao Kaeo School. The research employed a quasi-experimental design using a one-group pretest-posttest model. The research instruments included: 1) The additional course "Thai Dessert of Muang Khon Dee," 2) Six learning management plans, 3) A 20-item achievement test, 4) A performance skills assessment form, and 5) A student satisfaction questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, and comparison of learning achievement scores. The research findings were as follows: 1) The developed additional course "Thai Dessert of Muang Khon Dee" in the Career and Technology learning area for Grade 6 students comprised the following components: rationale, objectives, course structure, content scope, instructional time, instructional activity guidelines, learning materials and equipment, assessment and evaluation, and learning management plans. The overall appropriateness of the curriculum was rated at the highest level ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.49$); and 2) The implementation of the "Thai Dessert of Muang Khon Dee" course revealed that students' learning achievement after the course was significantly higher than before. Students demonstrated good performance skills in Thai dessert making and reported the highest satisfaction with the course ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.56$).

Keywords: Curriculum Development, Career Education, Thai Desserts of Muang Khon Dee

บทนำ

วัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญาของไทยเป็นมรดกตกทอดอันทรงคุณค่าที่บรรพบุรุษได้สั่งสมความรู้และถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่นนับเป็นสิ่งที่มีความควรอนุรักษ์ไว้ให้ยั่งยืน เพราะวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาของไทยสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตอันผูกพันกับธรรมชาติ ความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ความคิดสร้างสรรค์ ในเชิงศิลปะ ตลอดจนทักษะความรู้ต่าง ๆ ที่ได้คิดค้นเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2559) ประเทศไทยให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 ในมาตราที่ 7 กำหนดให้มีการส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและในมาตรา 27 วรรคสองยังให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสารของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 เป็นหลักสูตรที่ใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางในการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในการจัดการศึกษานั้น ยังมีจุดมุ่งหมายพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) ซึ่งภูมิปัญญานั้นนับเป็นองค์ความรู้ความสามารถและทักษะ ซึ่งเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกสรร ประมวล แต่ง พัฒนา ถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย ภูมิปัญญาของไทย มีความเด่นชัดในหลายด้าน ทั้งด้านเกษตรกรรม ศิลปกรรม วรรณกรรม และภาษา (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2559) การพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนจึงเป็นแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างทักษะ ความรู้ และค่านิยมที่เหมาะสม โดยควรพัฒนาในรูปแบบที่ยืดหยุ่น ปรับปรุงเนื้อหา กิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ให้ตรงกับบริบทชุมชน รวมถึงเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2539)

โรงเรียนวัดเขาแก้ว อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอาหารพื้นบ้านและขนมไทย ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนยางพารา และบางส่วนประกอบอาชีพค้าขายหรือมีรายได้ไม่แน่นอน แต่ด้วยบริบทของตำบลทุ่งกงและตำบลตะเคียนทอง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นพื้นที่ที่มีชุมชนชนบทที่มีความเข้มแข็งด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะบ้านเขาแก้วและบ้านกระแตจะแจ๊ะ ซึ่งยังคงอนุรักษ์วิถีชีวิตดั้งเดิม เช่น การทำเกษตรกรรม ทำสวนยางพารา และการแปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่น โดยเฉพาะการทำขนมไทยที่ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติและสูตรดั้งเดิมที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น อย่างไรก็ตามจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน พบว่า นักเรียนในระดับประถมศึกษาให้ความสนใจในเรื่องของขนมไทย แต่ขาดโอกาสในการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง นอกจากนี้แนวโน้มของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ขนมไทยเริ่มสูญหายเนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนไม่มีเวลาถ่ายทอดความรู้ให้กับบุตรหลานและเยาวชนหันไปสนใจขนมจากต่างประเทศมากกว่า (รัมภา ศิริวงศ์, 2556)

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมจึงเป็นทางเลือกที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการทำขนมไทย เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสามารถต่อยอดไปสู่อาชีพเสริมในครัวเรือนได้ จากความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ควรได้รับโอกาสในการเรียนรู้และสืบสานองค์ความรู้ในการทำขนมไทยให้คงอยู่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังความตระหนักรู้ในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและสามารถนำไปต่อยอดเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตได้อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตน ตลอดจนเป็นกำลังสำคัญในการอนุรักษ์และถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

ในขั้นนี้เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ โดยวิธีพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ 1) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและชุมชน 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน และ 3) ศึกษาและสำรวจความต้องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สาระการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” โดยใช้แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร

ในขั้นนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้ 1) การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ประกอบด้วย มาตรฐาน การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สารการเรียนรู้ช่วงชั้น สารการเรียนรู้รายปี ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ 2) การประเมินโครงสร้างหลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของโครงสร้างหลักสูตร โดยการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร ได้ตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้องและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินโครงสร้างหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.49$) และ 3) การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สารการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” โดยนำผลการประเมินความเหมาะสมที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรในจุดที่มีความบกพร่องที่ต้องแก้ไขเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ในขั้นการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำหลักสูตรไปทดลองใช้ โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นจำนวน 15 แผน ใช้ระยะเวลา 20 ชั่วโมง ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 15 คน เพื่อพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทดลองใช้หลักสูตรตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest-Post Test Design)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

ในขั้นการประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร มีการประเมินทั้งระหว่างการใช้หลักสูตรและหลังการใช้หลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้ 1) ประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตรขนมไทยเมืองคนดี โดยทำการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล จากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินทักษะการปฏิบัติงาน ประเมินผลจากการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน 2) การประเมินหลังการใช้หลักสูตรขนมไทยเมืองคนดี โดยการทดสอบด้านความรู้ คือ การทดสอบภาคทฤษฎีในเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับขนมไทย โดยใช้ข้อสอบปรนัยข้อคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรขนมไทยเมืองคนดี โดยใช้แบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.49$) จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 15 คน เป็นเวลา 20 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568 ถึง 21 มีนาคม 2568 เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพและได้นำหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้นั้นไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน เป็นเวลา 20 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 ถึง 11 มิถุนายน 2568

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และหาคุณภาพของแบบทดสอบตามขั้นตอน โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” จากนั้นสร้างแบบทดสอบให้มีคำถามครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ จำนวน 20 ข้อ โดยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อทดสอบ แต่ละข้อกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยผลการพิจารณารายข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 15 คน และได้นำผลการทดสอบมาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และค่าความยากง่าย (p) โดยผลค่าความยาก (p) ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.27 - 0.67 และผลของค่าอำนาจจำแนก (r) ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.27 - 0.80 และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ได้ข้อสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยเมื่อนำแบบทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยมีค่าเท่ากับ 0.725 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีความเหมาะสม

3. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดทักษะการทำงานให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ และ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบสังเกตชนิดมาตราส่วนประมาณค่าแบบตัวเลข (Numerical Rating Scale) ซึ่งแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 3 ระดับ 0 - 2 คะแนน (ปรับปรุง - ดี) และนำแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับคำแนะนำเพิ่มเติม จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. แบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และวิธีการสร้างแบบประเมิน จากนั้นสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบจัดอันดับคุณภาพของลิเคอร์ต (Likert's Five Rating Scale) โดยกำหนดค่า คะแนนไว้ 5 ระดับ 1 - 5 คะแนน (น้อยที่สุด - มากที่สุด) และนำแบบประเมินให้ที่อาจารย์ปรึกษาวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ ด้านเนื้อหา 2 คน ด้านหลักสูตร 1 คน และด้านการวัดผลประเมินผล 2 คน พิจารณาความเที่ยง ตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ภาพรวมจากผลการประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นมีผลอยู่ที่ 0.60 - 1.00 ผู้วิจัยได้นำมาทำการปรับปรุงแบบประเมินแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 15 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามหลักการสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach, L. J. โดยการคำนวณด้วยโปรแกรมของคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (Cronbach, L. J., 1970) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลก่อนการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแบบเลือกตอบไปสอบถามนักเรียน

2. การเก็บข้อมูลระหว่างการใช้หลักสูตร จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนบันทึกทักษะการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงานของนักเรียน

3. การเก็บข้อมูลหลังการใช้หลักสูตร โดยการทดสอบหลังเรียนและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ข้อมูลทั่วไปใช้ค่าร้อยละ (%) 2) หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ ทักษะการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ในการทำงาน หาค่าร้อยละ (%) นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และ 4) แบบประเมิน ความพึงพอใจต่อการเรียนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (a-Coefficient) ของ Cronbach, L. J. แปลความหมายโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาความต้องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทย เมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว จำนวน 15 คน โดยใช้แบบสอบถาม 3 ตอน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.33 ด้านอาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 40 ส่วนด้านประสบการณ์ในเข้าอบรมหรือการเรียนรู้ เรื่อง การทำขนมไทย นักเรียนทุกคนไม่เคยมีประสบการณ์นักเรียนมีความสนใจและต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำขนมไทย โดยเฉพาะในลักษณะกิจกรรม ที่ลงมือปฏิบัติจริงมีความต้องการในการเรียนรู้แบบบูรณาการกับท้องถิ่น และสนใจให้มีกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชน และพบว่า นักเรียนทุกคนมีความต้องการเข้ารับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา เรื่อง ขนมไทยเมืองคนดี ด้านรูปแบบของการจัดกิจกรรมนักเรียนทุกคนต้องการการจัดการกิจกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกปฏิบัติจริงและการทำกิจกรรมกลุ่ม ด้านความต้องการสื่อประกอบการเรียน นักเรียนทุกคนต้องการให้มีเอกสารประกอบการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 66.67 และด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ขนมไทยเมืองคนดี นักเรียนทุกคนต้องการเรียนรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับขนมไทย การทำขนมไทยเมืองคนดี และการคำนวณต้นทุน ราคาขายขนมไทยเมืองคนดี

2. ผลการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หน่วยการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 หน่วย ได้แก่ 1) ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของขนมไทย 2) เรียนรู้สูตรขนมไทย 3) วัตถุดิบในการทำขนมไทย 4) เรียนรู้วิธีการทำขนมกันเถอะ 5) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และ 6) ต้นทุนและการจัดจำหน่าย และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน ส่วนการประเมินหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.71 และผลการประเมินความเหมาะสมของแผน

การจัดการเรียนรู้ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.54 สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตร

การทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว กับนักเรียนโรงเรียนวัดเขาแก้ว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 15 คน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 หน่วย ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมในการเรียน และการปฏิบัติงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือในการเรียนดี และสามารถทำขนมไทยแต่ละประเภทได้ดี

4. ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

ที่	ประเด็น	μ	σ	ระดับความเหมาะสม
1	หลักการความสำคัญและความจำเป็นของหลักสูตร	4.93	0.45	มากที่สุด
2	เนื้อหาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.70	0.50	มากที่สุด
3	แนวทางการจัดการการเรียนรู้	4.60	0.53	มากที่สุด
4	แนวทางการวัดและประเมินผล	4.67	0.48	มากที่สุด
โดยรวม		4.71	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.49$)

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ 6 หน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

ที่	หน่วย	μ	σ	ระดับความเหมาะสม
1	ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของขนมไทย	4.51	0.28	มากที่สุด
2	เรียนรู้สูตรขนมไทย	4.55	0.15	มากที่สุด
3	วัตถุดิบในการทำขนมไทย	4.62	0.14	มากที่สุด
4	เรียนรู้วิธีการทำขนมไทยกันเถอะ	4.78	0.11	มากที่สุด
5	การออกแบบบรรจุภัณฑ์	4.34	0.31	มาก
6	ต้นทุนและการจัดจำหน่าย	4.44	0.34	มาก
โดยรวม		4.54	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ 6 หน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมแสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ 6 หน่วย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.15$)

ผลการศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง ขนมไทยเมืองคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงาน อาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

ตารางที่ 3 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

ผลการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	คะแนน	μ	σ
ก่อนเรียน	12	20	9.50	1.62
หลังเรียน	12	20	16.50	1.68

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว โดยคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.50 คะแนน และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.50 คะแนน สรุปได้ว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4 ผลคะแนนการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงานในหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

ที่	ทักษะการปฏิบัติงาน	คะแนนเฉลี่ย
1	การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการทำขนมไทยได้เหมาะสมกับงาน	1.75
2	การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการทำขนมไทยได้	1.67
3	การปฏิบัติตามกระบวนการทำขนมไทยตามขั้นตอน	1.58
4	การดูแลรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	1.58
5	การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังและปลอดภัย	1.92
คะแนนเฉลี่ยรวม		8.50
ร้อยละ		85

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวม 8.50 คิดเป็นร้อยละ 85.00

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาคำพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว

ที่	ประเด็น	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านเนื้อหา	4.46	0.57	มาก
2	ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.67	0.45	มากที่สุด
3	ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้	4.45	0.57	มาก
4	ด้านการวัดและประเมินผล	4.50	0.65	มากที่สุด
โดยรวม		4.50	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทย เมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.56$)

อภิปรายผล

1. หลักสูตร “ขนมไทยเมืองคนดี” ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและตรงตามความต้องการ และเหมาะสมกับผู้เรียน โดยหลักสูตร “ขนมไทยเมืองคนดี” มีความสอดคล้องและเหมาะสมและจากการสังเกต พฤติกรรมในการเรียนและการปฏิบัติงานของนักเรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือในการเรียนดี และสามารถใช้ทักษะในการปฏิบัติการทำขนมต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ขวานิสต์ ช่วยบำรุง ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การถนอมอาหาร ผลไม้ท้องถิ่น จังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาได้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบ ดังนี้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักการ จุดมุ่งหมาย คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา เวลาเรียน แนวทาง การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (ขวานิสต์ ช่วยบำรุง, 2564) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ปานทิพย์ เกษสมบุรณ์ ที่นำเสนองานวิจัยการพัฒนาการทำหลักสูตรขนมไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี และได้พบแนวคิดว่าการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ในท้องถิ่น โดยออกแบบรายวิชาเกี่ยวกับขนมไทยเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสรู้จัก จากของจริงและลงมือปฏิบัติผ่าน กิจกรรมที่มีบริบทชุมชนเป็นฐาน โดยผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้น่ามากขึ้น สามารถ เข้าใจสูตรและขั้นตอนการทำขนมไทยได้ดี อีกทั้งยังเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย (ปานทิพย์ เกษสมบุรณ์, 2565)

2. ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว พบว่า 1) นักเรียนมีสัมฤทธิ์ทางการเรียน “ขนมไทยเมืองคนดี” หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะเนื้อหาสาระที่เรียนเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน และนักเรียนได้ เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงร่วมกับเพื่อนทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง ขนมไทยเมืองคนดี มากขึ้นและรู้จัก แก้ปัญหาและรู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิววรรณ คล้ายคลึง ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ขนมพื้นบ้าน อำเภอกงไกรลาศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ซึ่งให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ นักเรียนได้เรียนรู้ตามลำดับ ขั้นตอนจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้นักเรียนจดจำความรู้ได้ดีและเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมากขึ้น มีทักษะการปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามหลักสูตรท้องถิ่น (ทิววรรณ คล้ายคลึง, 2562) และการศึกษาของ ชลธิชา ยิ่งยง ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง น้ำพริกแกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ ได้คะแนนร้อยละ 82.14 สูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเป็นหลักสูตร ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชน มีการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิด ส่งผลให้มีความรู้ ความเข้าใจ ภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย (ชลธิชา ยิ่งยง, 2562) 2) นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการทำขนมไทยเมืองคนดี อยู่ในระดับดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการในการทำงาน อย่างเป็นระบบ มีการเลือกใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียน ในเรื่องที่แปลกใหม่ท้าทายความสามารถของนักเรียน ถึงแม้ว่าจะมีการประกอบอาชีพเสริมในท้องถิ่นแล้วก็ตาม นักเรียนเพียงแคเคยเห็นแต่ไม่เคยรู้ว่า มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร และไม่เคยลงมือปฏิบัติกิจกรรมนี้มาก่อน จึงทำให้เป็น ที่น่าสนใจ นักเรียนจึงเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ นอกจากนี้มีเพื่อนและครูเป็น ผู้ติดตามผลงานและช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่องและชื่นชมผลงาน ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ จึงทำให้

นักเรียน มีความสนุกสนานในการเรียนและเข้าใจการทำงานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิริปัทมา ตูลานิช ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านหนองรังมิตรภาพที่ 107 พบว่า นักเรียนมีทักษะในการประกอบอาหารค่าเฉลี่ยร้อยละสูง กว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนเรียนรู้อย่างเข้าใจ สามารถปฏิบัติจริง (สิริปัทมา ตูลานิช, 2561) และสอดคล้องกับ วาริรัตน์ แก้วอุไร ที่กล่าวว่า การให้นักเรียนได้ออกไปสำรวจและรวบรวมความรู้ในชุมชนด้วย การปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง นับเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อย่างแท้จริงและเป็นกิจกรรม ที่มีประโยชน์ในการเรียนรู้อย่างยิ่ง ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน มีความสุข ไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายใน การเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นจึงสามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ในทุกด้าน (วาริรัตน์ แก้วอุไร, 2564) และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขาแก้ว อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ตรงตามความต้องการของนักเรียน การจัดการเรียน การสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ ทำให้นักเรียน สามารถมีทักษะการทำขนมไทยเมืองคนดี และสามารถสร้างสรรค์ผลงานการทำขนมไทยเมืองคนดีจนเกิด ความภูมิใจกับผลงานและความสำเร็จของตนเกิดประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสุขกับการปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่น จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจเชิงบวกต่อหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สามารถ สีทอง ในการศึกษาหัวข้อ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง เมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์ ความรู้ได้มาจากสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่นของนักเรียนเองและได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง นักเรียนจึงมีความสุข สนุกสนานการเรียน เห็นความสำคัญ และเกิดความภาคภูมิใจ ตอบสนองจนเกิดความต้องการอยากเรียนรู้อีกขึ้น (สามารถ สีทอง, 2563) และณัฐชัลย์ กงเพชร ที่ได้นำเสนอการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การเลี้ยงไส้เดือนตามศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าแร่ ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยหลักสูตรมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรรายวิชาที่สร้างขึ้นสามารถนำกลับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นหลักสูตร ที่ช่วยส่งเสริมให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีแหล่งเรียนรู้เพียงพอในการเรียนรู้ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนและสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพได้ในอนาคต ผู้เรียนสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ (ณัฐชัลย์ กงเพชร, 2565)

สรุปและข้อเสนอแนะ

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเชื่อมโยงกับบริบท ของชุมชนได้เป็นอย่างดี จากการสังเกต พบว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง มีพฤติกรรม ในการเรียนรู้ที่ดี และสามารถทำขนมไทยตามขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของ หลักสูตรที่สามารถพัฒนาทักษะและความรู้ได้อย่างครอบคลุม อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน ด้วยหลักสูตรนี้สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ การเน้นการลงมือปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ในด้านทักษะการปฏิบัติ นักเรียนสามารถทำขนมไทยได้อย่างมีขั้นตอนและเป็น นอกจากนี้ยังนักเรียนยังแสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจต่อ การเรียนตามหลักสูตรในระดับมากที่สุด เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ตอบโจทยความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยมีลักษณะการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ฝึกปฏิบัติจริงและร่วมมือกับเพื่อนและครู ทำให้

ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมไทย อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และอาชีพในอนาคตได้ ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยได้ มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้ 1) ควรนำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม “ขนมไทยเมืองคนดี” ไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพอย่างมีรูปแบบที่ชัดเจน เพราะ หลักสูตรสอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงของนักเรียนและบริบทท้องถิ่น 2) ควรจัดทำเอกสารประกอบการเรียนรู้ เช่น คู่มือสูตร วัตถุดิบและกระบวนการทำขนมไทย เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปฝึกฝนเพิ่มเติมที่บ้านและต่อยอด ความรู้สู่ครอบครัว สำหรับแนวทางในการวิจัยครั้งถัดไปผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ควรศึกษาผลของการใช้ หลักสูตรในระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมและพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย 2) ควรพัฒนาและทดลองใช้สื่อเทคโนโลยีในการสนับสนุนการเรียนรู้ขนมไทย เพื่อกระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ แบบทันสมัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2539). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2559). ภูมิปัญญาท้องถิ่น: ความรู้จากรากฐานวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.
- ชฎานิส ช่วยบำรุง. (2564). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การถนอมอาหารจากผลไม้ท้องถิ่นจังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชลธิชา ยิ่งยง. (2562). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง น้ำพริกแกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชลัยย์ กงเพชร. (2565). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การเลี้ยงไส้เดือน ตามศาสตร์พระราชาเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าแร่ศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทิวาวรรณ คล้ายคลึง. (2562). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ขนมพื้นบ้าน อำเภอกงไกรลาศ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ปานทิพย์ เกษสมบุรณ์. (2565). การพัฒนาหลักสูตรการทำขนมไทยในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- รัมภา ศิริวงศ์. (2556). ขนมไทยในบริบทวัฒนธรรมและครอบครัวไทย. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2564). การพัฒนาหลักสูตร จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สามารถ สีทอง. (2563). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง เมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สิริปัทมา ตูลานิช. (2561). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านหนองรังมิตรภาพที่ 107. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Test*. (5th ed.). New York: Harper Collins.